

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله وسلام علی عباده الذین اصطفى اما بعد غواصر
بحار فنون علوم فاضل علامه دیار روم شیخ الاسلام
والمسلمین اسعد بن اسمعیل مرحوم تالیف ایلدکی تفسیر
یس شریفه انما امرؤ اذا اراد شیئا ان یقول له کن فیکون
قول شریفنده کن کلمه سی مسائل مختلف فیها دندر
بروجه اجمال توضیحی بود که امام ابی منصور ماتریدی
رحمة الله علیه ایله شیخ ابی الحسن الاشعری بینلر بنده
اعتقاد انه متعلقه اولان مسائلدن فرق مسئله ده اختلاف
وارد رجمله دن بری خلق اشیاده اولان اختلاف فلریدر
بری ماتریدی اشیانک وجودی باری تعالی نک تشکیل
وایجاد یله اولوب کن کلمه سنه تعلقی یوقد رأیت مذکور
اولان کلمه کن سرعت ایجاد دن مجاز در درلر تفصیلی علامه الله
سمرقندی شرح تاویلا شده بیان اتمشدر لکن اشعری

کلمه کن اشبا ایجاد اتمکده لا بدردیوب ایت کریمه نک
ظا هرینه نظر ایلر بونک دخی تفصیلی شرح تاویلا نده وتلو مجده
بیان اولمشدر ایکنی مسئله صفت تکوینده اولان
اختلاف لریدر ماتریدی صفت ازلیه درو ذات باری ایلله
قائم در درلر تفصیلی شرح عتائده مبیندر لکن اشعری
تکوین امر اعتباریدر مؤثرک اثره نسبندن حاصلدر دیوب
صفت حقیقیه اولسنی انکار ایتدیلر تفصیلی مواقف
ومقاصده بیان اولمشدر اوچنکی مسئله واجب
بالذات اختلا فلریدر ماتریدی واجب بالذات شول
ذات شریفدر که بذاته قائم متحقق اولوب اصلانده غیرک
مدخلی اولما مشدر وقابلیت عدمدن منزه دریدی
تفصیلی صدر علامه تعدیل علومنده بیان اتمشدر لکن
اشعری واجب بالذات ذات شریفی وجودنی مقتضی
و ذات وجودنه علت تامه اولان ذاندریدی تفصیلی
شریف علامه شرح مواقفده بیان اتمشدر دردیخی
مسئله وجوبده اختلا فلریدر ماتریدی وجوب امر
وجودی و ذات شریفک عینیدریدی تفصیلی امام
رازی اربعینده بیان اتمشدر لکن اشعری وجوب امر
اعتباری اولوب خارجه موجود کلدردیدی تفصیلی
بیشناوی طوالعنده بیان اتمشدر بشنکی مسئله وجود
باری تعالی اختلا فلریدر ماتریدی وجود شریفک عینیدر
لکن اشعری دخی عینیه ذاهب اولمشدر زائده سنه ذاهب
اولمشدر که تفصیلی شرح مواقفده و شرح تجریدده بیان

اولمشد در * الشیخی مسئله بقاده اخلا فلریدر که ما تریدی
وجود مستمر دن عبارت اولغله ذات اوزره زائد دکلدر
دیدى عقیده طحاویده بیان اولمشد در * یدنجی مسئله
صفت قدرنده اولان اخلا فلریدر ما تریدی صفت قدر
ایله اثرک صدوری و ترک صحیح در معدومات ممکنه ید
قدرت وارد لکن تکون یوقدر دیدى تفصیلی صدر علو
تقدیل علومده بیان اتمشد در لکن اشعری صفت تکون
اثبات اتماکله قدرت البنده موثره در دیوب قدرتی
تأثیر دن تجریده رضا ویرمشد در تفصیلی علامه تقی زان
شرح عقائده بیان اتمشد در * سکرنجی مسئله صفت
اراده ده اخلا فلریدر که ما تریدی اراده رضا و محبت دن
اعم اولغله رضای و محبتی اقضا اتمز اراده رضا و محبتک
عینی هیچ اولما ز دیدى تفصیلی ابن همام مسایرده بیان
اتمشد در لکن اشعری اراده و رضا و محبت اوجی متحد المعنی
امور قبیحه فی باری تعالی خلق ایند کده ذات شریفه نسبی
حیثیندن مراد و مرضیدر نقدراول امور قبیحه داننده
قبیحه اولغله باری تعالی نک مرضیسی دکل ایسه ده دیدک
تفصیلی شرح موافقه بیان * طقوزنجی مسئله صفت
سمع و بصر ده اخلا فلریدر ما تریدی سمع و بصر موجود
ذات بیننده مسموعه و مبصرانه تعلق ایدر انحق صحیح دکلدر
دیدى امام صبا بونی کهایه سنده بیان اتمشد در لکن
اشعری سمع و بصر هر دو موجوده تعلق صحیح اولوب
مبصرات صفت سمعه مسموعات صفت بصره انکشافی

تجوین ایلدی تفصیلی ابن همام مسایرده بیان اتمشد در *
اوننجی مسئله صفت کلامده اخلا فلریدر ما تریدی
الله تعالی بلا کیفیت قول اظهار ایلوب انک ایله مراد ایلدی
کسه فی ذات شقی ایله قائم اولان کلام ازلی ید مطلع قلمشد
دیدى تفصیلی عقیده فی طحاویده بیان اولمشد در لکن اشعری
کلام امر واحد در دیوب اثمه اشعریه کیفیت وحدتنده
اختلاف ایلدی بعضیلر وحدت شخصیه ایله واحد در
دیدیلر بعضیلر وحدت نوعیه ایله واحد در و خیر نوعیدر
افشاد کلدرد دیدیلر ابهری شرح مختصر منتهی ده بیان اتمشد
* اون برنجی مسئله کلام نفسیده اخلا فلریدر ما تریدی
کلام نفسی مسموع دکلدر دیدى تفصیلی مسایرده و اشارات
مرامده بیان اولمشد در لکن اشعری مسموع در مسموع
علیه السلامک مسموعی کلام نفسی ایدی دیدى تفصیلی
مسایرده بیان اولمشد در * اون ایکنجی مسئله اسمده
اختلا فلریدر ما تریدی اسم مستمانک بحسب الخارج عینیدر
دیدى تفصیلی تقدیل علومده بیان اولمشد در لکن اشعری
الله اسمی مستمانک عیندر رزاق و خالق کبی اسم مستمانک
غیریدر و علیم و قدیر کبی اسم مستمانک عینی و غیرى دکلدر
دیدى تفصیلی موافقه بیان اولمشد در * اون اوچنجی مسئله
قضا و قدرده اخلا فلریدر ما تریدی قدر الله تعالی ازله
اشیاء لایزالیه فی اوصاف ایله و انلری احاطه ایدن زمان
و مکان ایله تجدد و تغییر اتمشد در و قضا زیاده احکامه
مقرون اولان فعل یاریدر دیدى تفصیلی امام لقانی شرح حجوه

بیان اتمشدر لکن اشعری قضا الله تعالی نك اراده ازلیه سید که
موجوداتك ترتیب مخصوص اوزره اولسنی اول اراده
مقضیه در و قدر اول اراده موجودات اوقات مخصوصه
یونمقلغه تعلق اتمشدر دیدی تفصیلی شرح مواقف
بیان اتمشدر * اون درد نبی مسئله متشابهانده اختلاف
ما تریدی در یکجی و وجه کی معلوم الاصل و مجهول الوصف
اولمغله وصفی ادر ا کردن عاجز اولمغله اصلنی ابطال التیوز
باری تعالی ده صفت در دیوتا و یله رضا و میرمدی تفصیلی
عقیده طحا ویده بیان اولنمشدر لکن اشعری ید قدرت
و وجه ذات ایله تا و یله ذاهب اولدی تفصیلی مواقفده بیان
اولنمشدر * اون بشنی مسئله توفیقده اختلاف فلریدر
ما تریدی توفیق خلق قدرت علی الطاعة در دیدی تفصیلی
مواقفده بیان اولنمشدر * اون النبی مسئله تکلیف
مالا یطاق قد اختلاف فلریدر ما تریدی الله تعالی دن بزره تکلیف
مالا یطاق اتمك جائز دکلدر دیدی تفصیلی امام نسفی عمده
بیان اتمشدر لکن اشعری تجوز ایدوب کتاره ایمان ایله تکلیف
یوقبیلدندرد یمش تفصیلی مواقفده و مسایره ده بیان اولنمشدر
* اون یدنبی مسئله افعال الله حکمك لزومنده اختلاف فلریدر
ما تریدی دیر الله تعالی نك هر بر فعلی اوزره وجوب طریق
اوزره دکل البتده حکمت ترتب ایدر انفکاکي متمنع در دیدی
تفصیلی تقدیل علومده بیان اولنمشدر لکن اشعری حکمت
افعال باری اوزره ترتب اتمك علی سبیل الجواز در دیدی
تفصیلی جوهره نك شرح کبیری بیان اتمشدر * اون سکر نبی

مسئله حکنده اختلاف فلریدر ما تریدی حکمت اتقان عمل
معناسنه صفت ازلیه دیدی لکن اشعری صفت ازلیه دکل
دیدی تفصیلی عمده ده واعتماده و شرح طحا ویده بیان
اولنمشدر * اون طقوز نبی مسئله خلف الوعیده اختلاف فلریدر
ما تریدی عقلاً قیحدرباری تعالی قیج اولانی اشلر دیدی
لکن اشعری باری تعالی نك فعلی قیج ایله انصاف ایتزدیوب
فعل مزبور کندیدن صبادرا ولایدی قیج اولمزدی دیدی
تفصیلی تقدیل علومده و عمده ده و مسایره ده بیان اولنمشدر
* یکر نبی مسئله فعل باری نك قیج ایله انصافدن اختلاف فلریدر
اهل ایمانی جمعه مخلص و اهل کفری جتنده قلموق کی ما تریدی
عقلاً قیحدرباری تعالی قیج اولانی اشلر دیدی لکن اشعری
باری تعالی نك فعلی قیج ایله ایتزدیوب فعل مزبور کندیدن
صبادرا ولایدی قیج اولمزدی دیدی تفصیلی بودر که تقدیل
علومده و عمده ده و مسایره ده بیان اولنمشدر * یکر نبی
مسئله کفری عفو ده اختلاف فلریدر ما تریدی عفو کفر عقلاً
جائز دکلدر دیوتا و یلا تنده ذکر بیان ایلدی لکن اشعری
جائز در ممنوع دکلدر دیدی تفصیلی کشف کشفده و مسایره ده
بیان اولنمشدر * یکر نبی مسئله حسن و قبیحه اختلاف فلریدر
ما تریدی حسن و قیج عقاید ردیوب عقل بعض شیئ حسن
و قیجی شرع وارد اولمیان ادرال ممکن دیدی تفصیلی
بصیرده و کتایره ده بیان اتمشدر لکن اشعری حسن و قیج
شرعیدر شرعه بیلنور دیدی تفصیلی شرح مواقفده
بیان اتمشدر * یکر نبی مسئله ایمان عقلاً واجب

اولیستند اختلاف فلریدر ما تریدی الله تعالی خلقه رسول
 کوند ربه سید خلق و زره واجب و لوردی الله تعالی فی
 عقلی ایله بلیک دیدی تفصیلی حاکم الشهد منقاره بیان
 اتمشدر لکن اشعری قبل البعث ایمان واجب و لمر و کفر حرام
 اولما ز و عورت کند و به بالغ اولیان کسه لره معذور دیدی
 تفصیلی مسایره ده بیان اتمشدر بیکرمی دردنجی مسئله
 حقیقت ایمانده اختلاف فلریدر ما تریدی ایمان تصدیق ایله
 اقراردن عبارت اولوب اقرار حقیقت ایمانده داخل دکندر
 دیک لکن اشعری ایمان تصدیقدن عبارت اولوب اقرار
 حقیقت ایمانندن خارج انک شرطیدر دیدی تحقیقی بودر که
 اقرار دکن اولدیغی امام اعظم و اصحابی عند لرنده در و امام
 ما تریدی اشعری کبی اقرار ایمانندن خارج شرطدر دیدشدر
 امام سرخشی فخر الاسلام بزده وینک مختار لری بودر تفصیلی
 عقیده طحا ویده و بحر کلامده و موافقه بیان اتمشدر
 بیکرمی بشخی مسئله ایمان زیاده و نقصان قبول اتمشدر
 اختلاف فلریدر ما تریدی ایمان زیاده و نقصان قبول اتمز دیدی
 تفصیلی مذکوردر بیکرمی النبی مسئله مقلدک ایمانده اختلاف
 در که ما تریدی مقلدک ایمانی صحیحدر لکن استدلالی ترک
 اتمکله اتمدی دیک تفصیلی عمده و اعتمادده بیان اولمشدر
 لکن اشعری مقلدک ایمانی صحیح دیک بیکرمی یدنجی مسئله
 دلائل نقلیه نک قطع افاده اتمده سنده اختلاف فلریدر
 ما تریدی ادله نقلیه دن بعضیسی قطع و جزو افاده ایدر
 تفصیلی فصول بدایعده بیان اتمشدر لکن اشعری ادله نقلیه

ظن افاده ایدر قطع افاده اتمز دیدی تفصیلی شرح موافقه
 بیان اتمشدر بیکرمی سکرنجی مسئله ایمانک مخلوق اولمشدر
 اختلاف فلریدر ما تریدی ایمان مخلوق دکندر دیدی تفصیلی تعدیل
 عقیده علو عمده بیان اولمشدر لکن اشعری ایمان مخلوقدر
 دیدی تفصیلی شرح مقاصدده بیان اتمشدر بیکرمی حقو رنجی
 مسئله ایمان اسلام وحدتند اختلاف فلریدر ما تریدی ایمان
 اسلام بر در دیدی تفصیلی تا ویلانده بیان اتمشدر لکن
 اشعری ایمان اسلام برینه مغایر در در دیدی شرح عقاید
 تفصیلی بیان اتمشدر او توزنجی مسئله ایمان اعتبارده
 اختلاف فلریدر ما تریدی ایمان اعتبار حاله در نیکم کفر اعتبار حاله
 در دیدی تفصیلی عمده مذکوردر لکن اشعری ایمانده اعتبار
 اعتبار خاتمه به در حق برادر ایمان الله ختم اولادن اولسه
 حال ایمانده دخی کافر دیدی اما ما تریدی خاتمه نظر اتمیوب
 حالا ایمان کندیده بولمین کافر دیدی تفصیلی عمده و شرح
 قدیمده بیان اتمشدر او توزنجی مسئله سعادت ایله
 شقا و تده اختلاف فلریدر ما تریدی سعید اولان شقی اولور
 و شقی اولان سعید اولور دیدی تفصیلی جوهر شرحنده
 بیان اتمشدر او توز ایکنی مسئله ایمان استناد اختلاف
 ما تریدی بن مؤمن ان شاء الله دیکلکی تحویر اتمیوب بوا ایمانده
 شکر دیدی لکن اشعری تجویر ایدوب خاتمه به ارجاع ایلدی
 تفصیلی عمده بیان اولمشدر او توز اوجنی مسئله پیغمبر
 اخره انتقال ایند کلرنده بنو نلرینک بقا سنده اختلاف فلریدر
 ما تریدی بنو نلری با قید دیدی لکن اشعری عرض زماننده باقی

اولما ز دیوب نبوتلرینک بقاسی یوقدر لکن حکم بقاده در
دیددی تفصیلنی ابومعین بحر کلامنده بیان اتمشدر * اوتوز
در دینی مسئله ذکورت نبونده لازما ولمسنده اخلاقلر
ما تریدی ذکورت شرطدر لکن اشعری شرط دکلد
نسوانک نبونی صحیحدر دیددی تفصیلنی اشارات مرآمده
بیان اتمشدر * اوتوز بشیخی مسئله بشرایله ملائکه
تفضیلنده اخلاقلر دیددی عوام بشر عوام ملائکه
افضلدر دیددی تفصیلنی شرح جوهرده بیان اتمشدر
* اوتوز النبی مسئله قدره حقیقیته ده اخلاقلر دیدر
ما تریدی قدرت واحده ضدینه قائله در دیددی لکن
اشعری قائل دکلدربلکه ضدینک هریری ایچون بشقه قدر
وارد در دیددی تفصیلنی شرح موافقه وعده نک شرحنده
بیان اتمشدر * اوتوز دینی مسئله تأثیر قدرت اخلاقلر
ما تریدی اصل فعل باری تعالی نک قدرنی ایله درو فعلک
طاعت یا معصیت اولسی قدرت عبدایله در دیوب
قدرت عبده تأثیر اثبات ایتدی لکن اشعری افعال عباد
انجی قدرت الله ایله در دیوب قدرت عبده تأثیر
یوقدر دیددی تفصیلنی شرح موافقه بیان اتمشدر *
اوتوز سکزیخی مسئله ایقاعده اخلاقلر دیدر ما تریدی
ایقاع حالدر موجود ومعدوم دکلدرد دیددی لکن اشعری
معدوم محضدر دیددی تفصیلنی فصول بدایعده بیان
اتمشدر * اوتوز طقوزنجی اعمال صالحه ارندا ایله باطله
اولوب بعدالاسلام عودت ائمه سنده اخلاقلر دیدر

بعدالاسلام مرتدک اعمال صالحه سی عودت اتمز دیددی
لکن اشعری عودت ایدرد دیددی تفصیلنی صدر علامه توضیحنده
بیان اتمشدر * قریخی مسئله کفار فروع شرعیه فی سترک
ایتدوکنده معذب اولمه لرنده اخلاقلر دیدر ما تریدی
کفر لرندن زیاده معذب اولما ز لرد دیددی لکن اشعری سترک
عبادت ایتدکلرندن اوتوری کفر لرندن زیاده عقوبت اولنور
دیددی تفصیلنی امام سر حشی اصولنده وسعد الدین
تلویچنده بیان اتمشدر * ومعلوم اولسونکه امام
ما تریدی وامام اشعری هریری دعوالرینه دلیل کفور
وهریرینک دلیل لرینه اولان سوال وجواب ذکر اولتات
ماخذ لرده تفصیل ذکر بیان اولتمشدر مراد ایلین اخوان
اول کتابره مراجعت ایلسون بومقامده مقصود اولان
انجی مسائل معدوده اجمالاً بیان اولمغله بومقدار ایله
اکفا اولندی و صلی الله علی سیدنا محمد وعلی اله
وصحبه اجمعین والحمد لله رب العالمین